Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛЮТОГО 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 7, 1957. No. 26. VOL. LXIV.

ДОЛЛЕС, СТАССЕН І ВИЛСОН ЗАЛИШАЮТЬСЯ НА СВОЇХ СТАНОВИЩАХ

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес, виступаючи на пресовій конференції у вівторок 5 лютого, заявив, що він під теперішню пору не задумує резиґнувати із свого становища в уряді Айзенгавера. Заявляючи це, Доллес підкреслив, що він не обмежений критичними заввагами демократичних конґресменів і сенаторів і що він задоволений і підбадьорений до дальшої праці признанням з боку президента Айзенгавера. Водночас із цим передбачують, що не буде змін теж і на інших становищах в уряді Айзенгавера, зокрема на становищі спеціяльного дорадника Президента в справах роззброєння, що його займав Гаролд Е. Стассен і на становищі секретаря оборони, яке займає Чарлз Е. Вилсон. Останніми днями президент Айзенгавер у розмові з членами Конґресу заявив виразно, що він задумує затримати Стассена, як свого спеціяльного дорадника для справ роззброєння, не зважаючи на деякі його політичні тенденції і зауваги. При цьому Президент підкреслив, що Стассен всеціло відданий своїм завданням, і що не легко було б знайти когось, що міг би його заступити. Стассен, як відомо, викликав серед республіканців багато замішання і під час виборів своєю кампанією проти Ричарда Ніксона і востаннє своєю заввагою, що, якщо б республіканці були вибрали на віце-президента пропонованого ним губернатора Гертера, а не Ніксона, то були б здобули контролю Конґресу. У вівторок цього тижня Стассен відбув з президентом Айзенгавером окрему конференцію у зв'язку з березневими нарадами підкомісії ОН для справ роззброєння і після цієї конференції заявив журналістам, що він не думає резиґнувати, тим більше, що Президент просив його залишатися далі на становищі. Не думає покищо резиґнувати із свого посту теж і секретар оборони Чарлз Е. Вилсон, скритикований востаннє Президентом за свою заяву в свправі Крайової Ґвардії. Він заявив журналістам, що залишиться на своєму становищі, поки не буде прийнятий бюджет, з чого дехто висновує, що він зрезиґнує влітку ц. р. Не зрезиґнує покищо із свого становища теж і секретар скарбу Гомфрі, що між ним і Президентом були деякі розбіжності в поглядах.

Конґресмен Гофман пропонує Айзенгаверові кандидувати третій раз як демократ

Вашингтон. — Республіканський конґресмен Клер Я. Гофман заявив у своїй промові в Палаті Репрезентантів, що президент Айзенгавер міг би третій раз кандидувати на президента в виборах 1960-го року, але на демократичний список. Він сказав у своїй промові, що „Айзенгавер і його дорадники з „лівого крила" Республіканської партії, які є за збільшування федеральних видатків і за одність світу, хочуть дезинфікувати, відновити, очистити, об'єднати та переорганізувати Республіканську партію", і вони не були б далекі від демократичної програми. На думку Гофмана Найвищий Суд ЗДА може „поступливо вирішив би, що одна особа не може три рази кандидувати з того самого партійного виборчого списка, але коли б вона перейшла до іншої партії, то це не противилося б конституції". Сам Гофман заявив, що він „належить до льояльних прихильників Айзенгавера, але стримує Президента, щоб не йшов задалеко".

Робітничі організації мусять очиститися від злочинних елементів

Маямі Віч, Флорида. — Три робітничі спілки дістали ультиматум від Виконної Ради Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій, щоб до 90-ох днів очистили свої проводи від злочинних елементів, бо як цього не зроблять, то припинять їхнє членство в АФП — КІО. Ті робітничі спілки — це Об'єднані Індустрійні Робітники (73,000 членів), Міжнародна Спілка Пральняних Робітників (72,000 членів) і Міжнародна Спілка Робітників, які працюють в дестилярнях спірту (25,000 членів). Виконна Рада АФП—КІО ствердила, що в проводах цих спілок знаходяться люди, яких поведінка свідчить про те, що вони є продажні та діють неморально. В одній із тих спілок до проводу належав Джан Діоґарді (Джонні Діо), який сидить в тюрмі в зв'язку зі справою осліплення журналіста Віктора Рісела. Згадані спілки заявили, що будуть співпрацювати з Виконною Радою АФП—КІО.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Айзенгавер** влаштував прийняття для віце-президента Ричарда М. Ніксона і всіх членів кабінету в великій їдальні Білого Дому. В прийнятті взяло участь 77 осіб, між ними члени уряду з дружинами та конґресові провідники з обох партій із дружинами.

● **Містоголова** Республіканського Крайового Комітету пані Берта С. Адкінс повідомляє, що в стейтових леґіслятурах цього року є 314 жінок. Досі найбільше число їх було в 1955 році — 308. З того 204 республіканки, 107 демократок, одна лібералка і 2 безпартійні. Стейти Алабама, Арканзо, Джорджія, Айова, Кентокі, Луїзіяна, Північна Каролайна, Оклагома і Висконсін не мають у своїх леґіслятурах ані одної жінки.

● **У зв'язку з жахливою катастрофою в Вірджінії,** де згинуло в копальні 37 вуглекопів, часописи пригадують давніші катастрофи в різних стейтах: в 1907 році в Моноґаг, західна Вірджінія згинув 361 робітник; в Джекобс Крік, Па., 1907 — 239; в Черрі, Іллиной в 1909 році — 259; Давсон, Ню Мексіко, 1913 — 263; Матер, Па., 1928 — 195; Сентралія, Іллиной, 1947 — 111.

● **У Кембріджі,** Массачусетс, охрестили внука Адлея Е. Стівенсона, демократичного кандидата на президента — Адлеєм Е. Стівенсоном третім, бо батько його називається Адлей Е. Стівенсон другий. На хрещенні був присутній Адлей Е. Стівенсон перший.

● **Мелісса Кук з Дітройту,** якій минув 102-ий рік життя, дістала ґратуляції від президента Айзенгавера. Вона вже мала 10 років, коли Абрагам Линколн став президентом. „Пан Линколн — сказала Мелісса Кук, — був гарною людиною, але моїм улюбленим президентом є пан Айзенгавер".

● **На весіллі Аллена і Діяни** Вотс в Вітіс, Каліфорнія, був присутній також заступник шерифа Дон Данкерсон. Бажаючи пожартувати, заступник шерифа попросив, щоб молодята заплющили свої очі, а він, мовляв, зробить їм несподіванку. Коли вони це зробили, він заложив їм на руки кайдани. Всі засміялися, але потім виявилося, що шериф не мав при собі ключа, щоб зняти кайдани. Треба було йти за ключем аж до бюра.

● **Виконний директор** Ради в Справах Молоді при Міській Управі Ню Йорку, Ралф В. Вілен заявив, що один відсоток родин в цьому місті (тобто 20,000 родин на всіх 2,000,000) постачає злочинну молодь. Це родини алькоголіків, умовохворих та морально - підупалих.

ПРИНЦ ІРАКУ В БІЛОМУ ДОМІ

Абдул Іллаг, принц Іраку конферував у Вашинґтоні з президентом Айзенгавером у справах, зв'язаних з реалізацією середньо-східнього пляну.

Флемінґ домагається слідства в справі достави нафти до Европи

Вашингтон. — Директор Уряду Оборонної Мобілізації д-р Артур С. Флемінґ заявив в сенатській комісії, що „було б дуже добре", якби ця комісія повела слідство в справі достави нафти до Европи та збільшення цін на нафтові продукти, коли в европейських державах забракло нафти внаслідок Суезької кризи. Флемінґ заявив, що нафтові фірми збільшили ціну на нафту на 35 центів від бочки, і тому треба б конче прослідити, чому це сталося. Він пригадав також сенаторам, членам Сенатської Слідчої Підкомісії, що цією справою заінтересувався і департамент справедливости.

В експльозії газу в Рено згинуло 2 особи, а 60 поранених

Рено, Невада. — 5-го січня по полудні в Рено, місті розводів і рулетки, настала експльозія газу, яка знищила майже один бльок, а вікна вилетіли в далекому сусідстві. Авта переверталися на найближчих бльоках від сили експльозії, яку спричинив газ, що через дірку виходив з головного проводу. В експльозії згинуло дві особи, а коло 60 осіб поранені, з того 17 перебуває в шпиталі, а між ними 4 особи знаходяться в критичному стані. Найбільші знищення є на вулиці „Сієрра", де поважно пошкоджені приміщення бюр та крамниць. Після експльозії виникла пожежа, яку впродовж двох годин вдалося взяти під контролю. Поліція наказала евакуватися всім мешканцям із сусідніх 12-ох бльоків, боячися, що експльозія може повторитися. Мусіли залишити готель і всі гості, які жили в готелі „Мейпс" на вулиці Вірджінія.

Червоний Хрест видасть понад два мільйони поводянам в південних стейтах

Вашингтон. — Голова Американського Червоного Хреста генерал Алфред М. Грунтер окремим листом повідомив президента Айзенгавера, що на допомогу поводянам в Вірджінії, Західній Вірджінії та Кентокі треба буде видати більш як два мільйони долярів. Генерал Ґрунтер оглянув райони, знищені повінню, і ствердив, що втрати від тієї стихійної катастрофи більші, як про це писалося в початкових звітах. З Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер призначив на допомогу поводянам в Кентокі початкових 500.000 долярів. Цю допомогу розділюватиме Адміністрація Цивільної Оборони.

Генерал Волш проти шестимісячного вишколу ґвардистів

Вашингтон. — Голова Товариства Крайової Ґвардії генерал майор Е. А. Волш заявив в пресовому інтерв'ю, що вояки Крайової Ґвардії не потребують шестимісячного військового вишколу, бо їм вистачить 11-тижневий вишкіл та вишкіл при кінцях тижня і під час вакацій. Генерал Волш заявив, що армія призначає на вишкіл аж 6 місяців, але з того один місяць відпадає на відпустки, тиждень складається тільки з 5.5 робітничого дня, замість шістьох повних днів. Секретар армії Вілбер М. Брокер і шеф штабу армії генерал Максвел Д. Тейлор зізнавали в Конґресовій Комісії Збройних Сил і обороняли армійський проєкт збільшення військових резерв та шестимісячний вишкіл вояків Крайової Ґвардії. Представники армії твердять, що маневри з минулого літа виявили недостатній вишкіл вояків Крайової Ґвардії. Генерал Тейлор підтримував зарядження про шестимісячний вишкіл, який має обов'язувати вже з 1-им квітня цього року. Він покликувався на закон ч. 51, який говорить про те, що не можна вояка висилати за океан, якщо він не відбув принаймні 4-місячного вишколу.

Настало відпруження між конкуренційними групами АФП—КІО

Маямі Біч, Флорида. — На Виконній Раді Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій прийшло було до непорозуміння між промисловими й будівельними робітничими спілками, але голові цієї організації Джорджові Міні вдалося привести до відпруження. Міні закликав провідників тих конкуренційних спілок на окрему конференцію, яка тривала три години, і на якій вдалося знайти основну розв'язку правних розходжень, які існували між ними. Голова Індустрійного Відділу в цій організації Волтер П. Рутер заявив після тієї конференції, що при „одробинці доброї волі і здорового змислу ми зможемо щасливо розв'язати всі непорозуміння".

● **Суд в Брукліні** призначив 50-долярову гривну власниці дому Бессі Гоніґ за порушення будівельного закону: пожежна драбина в її домі була брудна, водопровідні рури протікали, а деякі вікна були повибивані.

Наступник престолу Ірану прибув до ЗДА

Вашингтон. — Наступник престолу Іраку, князь Обдул Іллах, прибув до Вашингтону і відбув 45-хвилинну конференцію із президентом Айзенгавером, після чого він конферував також окремо з державним секретарем Доллесом. Абдул Іллах заявив, що він виступає в імені всіх 4-х азійських держав, приналежних до Багдадського пакту, якими є Ірак, Іран, Туреччина і Пакістан. Як відомо, проти того гестро виступають Єгипет і Сирія. Основником і фактичним керівником того союзу була Англія, а З'єдинені Держави, хоч формально туди не належать, проте дають тим державам фінансову й військово-технічну допомогу, як теж постачають їм зброю. Іракський князь признав, що Ірак дістав від квітня мин. року транспорти американської зброї, але — він заявив — „ми хочемо більше". Абдул Іллах зустрінеться у Вашинґтоні з савді-арабським королем Савдом.

Японія не зречеться тісної співпраці з Америкою

Токіо. — Новий японський уряд прем'єра Танзана Ішібаші буде продовжувати свою закордонну політику, оперту на союзі з З'єдиненими Державами і вільними демократіями світу — заявив виразно міністер закордонних справ Нобосуке Кіші, виступаючи в характері ресортового міністра й урядуючого заступника хворого прем'єра перед обома палатами японського парляменту в останній понеділок 4 лютого ц. р. Він заповів продовжування переговорів з комуністичним Китаєм про торговельні взаємини, але висловився проти визнавання комуністичного Китаю і нав'язання з ним „тим часом" дипломатичних взаємин. Зокрема Нобосуке Кіші висловив глибоку симпатію борцям за волю на Мадярщині. Японія, мовляв, в цій справі цілком підтримує постанови, прийняті Об'єднаними Націями. „Пошана для Об'єднаних Націй і співпраця з вільними демократіями при тісних взаєминах з З'єдиненими Державами" — це наріжний камінь дальшої японської політики в закордонній ділянці. Японські соціялісти гостро критикували ту промову діючого прем'єра за нехіть уряду нав'язати дипломатичні переговори „з найбільшим і найближчим нашим сусідом — Китаєм". Головну частину своєї промови Нобосуке Кіші присвятив внутрішнім справам, передусім господарським. Хворий прем'єр Танзан Ішібаші не урядуватиме — за лікарським повідомленням — найменше до 20 ц. м.

СССР буцім-то зменшує видатки на військові цілі

Москва. — У вівторок 5 лютого ц. р. відкрилась у Москві сесія Верховного Совєта, на першому засіданні якої Міхаїл Первукін, голова державної економічної комісії, предложив новий совєтський бюджет. Він передбачує всі видатки на 603,800,000,000 рублів, у чому 96,700,000,000 рублів, себто $24,175,000,000, передбачено на видатки на збройні сили. Міністер фінансів Арсеній Звєрев переконував, що це означає „зменшення" видатків на військові цілі у порівняні з минулим роком, бо тоді видатковано на військо 97,800,000,000 рублів при меншому загальному бюджеті, який виказував видатки на 560 більйонів рублів. За коментарями західної преси — ця позиція сконструйована для пропаґандивних цілей, щоб протиставити нібито зменшений військовий бюджет СССР збільшеному бюджетові ЗДА, а фактично інші видатки на військові цілі замасковано під різними назвами. Первуків заповів теж, що в порівнанні з 1956 роком рішено сповільнити зріст промислової продукції. Все ж, важкий промисл все ще матиме перевагу над ужитковим.

Хрущов пробує знову замиритися з Тітом

Беоґрад. — В юґославських політичних колах — а від них серед закордонних дипломатів і журналістів у столиці Юґославії — поширились відомості про нову спробу „замирення", роблену московськими колективними диктаторами. Безпосередню причину до таких відомостей дало офіційне повідомлення, що юґославський амбасадор в Москві, Вулко Міцуновіч, перед своїм виїздом з Москви в п'ятницю минулого тижня на засідання Центрального Комітету юґославської комуністичної партії — більше години конферував з Хрущовим і Мікояном. Хрущов буцімто запропонував, щоб тим часом відкласти на бік усі ідеологічні спори між московськими і юґославськими комуністами та привернути давню „дружбу". Вирівняння ідеологічних розбіжностей мало б прийти на спеціяльній конференції лідерів обох партій весною цього року. Якщо дійсно Хрущов вийшов з такою пропозицією, то юґославські комуністи радо прийняли б її — зауважують закордонні обсерватори в Беоґраді. Проте ставиться під сумнів саму можливість „злагоди", бо Москва не уявляє її собі інакше, як приверненння її ролі керівника міжнародного комуністичного руху, а Тіто занадто впертий, певний себе і підбадьорений дотеперішніми своїми успіхами, щоб підчинитись Москві.

Кадар боїться нового повстання на Мадярщині весною цього року

Відень. — Вправді теперішній уряд зламав збройний хребет „контрреволюції", проте ця остання має ще стільки сили, що може продовжувати свої провокаційні дії, розраховуючи на кращі можливості на найближчу весну — заявив комуно-мадярський прем'єр Янош Кадар у своїй промові до будапештенських партійних „активістів" в минулий понеділок. Він вказав конкретно на два теперішні осередки „контрреволюційнього" руху — на села і високі школи. Він заповів скасування навчання релігії у школах, заведеного за короткого урядування Надя. „Ми не хочемо заводити режим терору й масових арештів — заявив Кадар — але життя і свобода народу є нам миліші від похвал від Заходу". Дальша хвиля втікачів з Мадярщини звертається тепер здебільша в сторону Юґославії, а не Австрії. Тому мадярські власті завели вздовж юґославського кордону „заборонену смугу" і висилають до Юґославії „репатріяційну місію". Така місія, вислана до Австрії, зазнала повної невдачі. Втікачі здебільша взагалі не хотіли говорити з членами місії.

АМЕРИКА НЕ УСТУПИТЬ ПЕРЕД ШАНТАЖЕМ МОСКВИ І КИТАЮ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДОЛЛЕС ПОЯСНЮЄ СПРАВУ АМЕРИКАНСЬКИХ В'ЯЗНІВ В КОМ. КИТАЇ І РІЗНІ ІНШІ АКТУАЛЬНІ МІЖНАРОДНІ ПРОБЛЕМИ

Вашингтон. — Китайські комуністи дали зрозуміти, що вони готові звільнити 10 американських громадян, що їх безправно тримають у в'язниці, якщо американський уряд дозволить запрошеним комуністами пресовим кореспондентам поїхати до комуністичного Китаю, — виявив на своїй останній пресовій конференції у минулий вівторок 5 лютого ц. р. державний секретар Дж. . Доллес. Однак — він заявив далі — американський уряд відкинув таку суґестію, вважаючи, що не може піддатись шантажеві. Це було б — казав Доллес — надзвичайно шкідливо для майбутньої безпеки американських громадян за кордоном, коли б погодитися, що чужа держава може безправно арештувати їх і потім вимагати якусь ціну за їх звільнення. Америка не піддасться також шантажеві збоку Совєтського Союзу — такий був фактичний зміст відповіді державного секретаря на запит журналіста, чи ЗДА боронитимуть державної екзистенції Ізраїлю, якщо така оборона була б получена з риском нової світової війни з уваги на становище Совєтів. Доллес відповів, що американська політика не може керуватися бажаннями чи поглядами Совєтського Союзу. Бувало вже нераз — пригадав Доллес — що Москва погрожувала Америці й іншим державам, якщо вони здійснюватимуть деякі свої пляни, проте ті пляни дійсно здійснювано без уваги на совєтські погрози.

Що торкається евентуальних господарських і політичних санкцій проти Ізраїлю за непослух Об'єднаним Націям в справі відкликання ізраїльських військ із решти єгипетської території, то Доллес передусім висловив надію, що Ізраїль повинується резолюції Генеральної Асамблеї. Якщо ж Об'єднані Нації поручили б всім своїм членам перевести санкції проти Ізраїлю, то ЗДА „візьмуть це під поважну увагу". — В справі затримки в Сенаті з ухваленням резолюції, яку предложив президент Айзенгавер про нову політику на Середньому Сході, Доллес висловив переконання, що ця тимчасова загайка не приносить великої шкоди, бо ж Сенат не затягає справи зумисне та доброзичливо співпрацює з урядом. Історичний Відділ державного департаменту приготовляє для Конґресу документи, які торкаються американської політики від 1946 року, так, як цього бажає собі Конґрес. Але тому, що річ іде про багато тисяч документів, то це праця на довший час. — Доллес висловив погляд, що краще було б, щоб в такій скомплікованій справі, як Альжир і тамошня французька політика, Об'єднані Нації не приймали ніякої резолюції, бо таку важку проблему трудно схопити в одній резолюції. Доллес заперечив, наче б Індія порушила міжнародні зобов'язання, відмовляючись від переведення плебісциту на території Кашміру і висловив надію, що в цій справі таки дійде до мирного двостороннього порозуміння між Пакістаном і Індією. Він потвердив, що йшли дипломатичні розмови про приїзд Тіта до Вашингтону, але, мовляв, докладної дати для такої візити не було досі устійнено і розмови на цю тему ведуться далі. Зате „в недалекій будуччині' 'треба сподіватися приїзду до Вашингтону голов англійського уряду, та також французького, не водночас на три-державну конференцію, а для окремих нарад із президентом Айзенгавером.

„Може найважчим рішенням ,що його ми колинебудь зробили" та яке „може мати історичне значення" — назвав державний секретар виступ Америки проти Англії і Франції в листопаді минулого року за їхню воєнну виправу проти Єгипту. Доллес заявив, що зроблено це в ім'я принципу, що не вільно силою на власну руку переводити розв'язування міжнародних проблем з виразним порушенням суверенности й інтеґральности будь-якої чужої держави. Але, мовляв, легко в практиці стосувати той принцип, коли мова про ворогів, а дуже важко, коли річ іде про приятелів і союзників. Доллес вважає, що сталося добре і що тодішнє становище Америки буде виправдане історією.

В. А. Малишев — таємничий кремлівський пацієнт

Лондон. — Як подають з поінформованих політичних кіл, таємничий совєтський пацієнт ,що до нього викликували німецького спеціяліста лікаря Шультена, має бути Вячеслав А. Малишев, член совєтської індустрійної і сільсько - господарської комісії плянування і колишній заступник прем'єра. Досі висловлені були здогади, що цим пацієнтом мав би бути то Каґановіч, то Маленков, то Шепілов, але всі вони були присутні на відкритті сесії совєтської верховної ради, що відбулася у вівторок 5 лютого ц. р. Малишева, що був генералом під час другої світової війни, вважають одним із найкращих спеціялістів для справ індустрійного плянування і він, почначаючи з 1939 р. ,займав становища комісара для будування важких машин, комісара панцерної індустрії і потім міністра транспорту і знову міністра важко - машинової індустрії. Малишев має 54 роки.

У СВІТІ

● **Канцлер Аденауер** заявив, що „було б злочином, якби якісь провокації збільшили напруження між західньою і східньою частинами Німеччини". Московські і східньо-німецькі комуністи вічно кричать про затіювання західньо-німецьким урядом „контрреволюційних" заворушень в Східній Німеччині. Насправді ,після вибуху мадярського повстання, уряд Аденауера побоюється вибуху революції в Східній Німеччині, бо тоді треба було б поспішати східнім німцям з поміччю проти большевиків, а це значило б стягнути помсту СССР проти Західньої Німеччини.

● **Англійський прем'єр** Мекміллен, після віча членів Консервативної партії в тій підміській дільниці Лондону, якої він 12 років є репрезентантом в палаті громад, пішов із гуртом робітників „на чарку" до місцевого шинку. Там, дійсно з чаркою в руці, заскочили їх і сфотографували репортери. Щоденник „Дейлі Експресс" вмістив світлину Мекміллена з підписом: „Політика з нового кінця". Це — натяк на кол. прем'єра Ідена, який ніколи такого не робив.

● **Алькоголізм у Франції** щораз зростає. В 1950 році випито у Франції 20,600,000,000 ґальонів алькогольних напоїв, а в 1955 р. ця астрономічна сума дійшла вже до 24,800,000,000 ґальонів. В деяких околицях Франції вино заступає питну воду.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

В ТЕНЕТАХ ЗРАДИ

Зрада — це найогидніший з усіх злочинів. Сказано це в біблійній історії про Юду Іскаріотського, підкреслено і у відомій леґенді про те, як один злочинець спокутував усі свої численні провини тільки тим, що виявив зрадника. Пригадуються ці речі тепер знову у зв'язку з двома окремими, але тісно між собою пов'язаними зрадами на американському терені. Маємо на думці виявлених і обвинувачених великою лавою присяжних минулого понеділка, 4-го лютого, трьох совєтських шпигунів і скликану на кінець цього тижня до Ню Йорку крайову конвенцію комуністичної партії в цій країні. Дві окремі події, але з-під того самого знаку зради.

Історія виявлених недавно і судово оскаржених трьох шпигунів відома. Своє зрадницьке діло вони плянували й виконували ще поки приїхали до Америки, скориставшись з її гостинности, а опісля продовжували це огидне діло зокрема на американському терені. Для вигоди в зрадницькій роботі один уже навіть здобув, а другий намагався здобути американське громадянство.

Комуністична партія має з цим зв'язок постільки, поскільки вона завжди була розплідником і виховником шпигунів та зрадників. Недарма надано їй назву „п'ятої колони". Документами бо встановлено, що комуністичні партії в кожній країні поза Совєтським Союзом є нічим іншим, як московською аґентурою, що вони Москвою створені, з Москви одержують накази і їх виконують.

Правда, в останньому часі, після „розвінчання" Сталіна, в комуністичних партіях поодиноких країн наступила деяка констернація та замішання. Воно бо інакше виглядає копнути чи плюнути на недавнього божка в Совєтському Союзі а інакше — у вільних країнах. Виконуючи накази Москви, комуністи в усіх країнах так само прославляли Сталіна, як і в самій Москві, говорили про нього, як про генія і непомильного, аж нагло в „самій" Москві заговорили що той „геній" і „непомильний" був собі звичайним маняком.

У зв'язку з цим не обійшлося без замішання і серед комуно-московської п'ятої колони в Америці. Вже у вересні минулого року крайовий комітет цієї п'ятої колони в Америці схвалив „проєкт резолюції", що в більшій або меншій мірі віддзеркалювала банкрутство комунізму, рекомендуючи „перевірку" раніше бездискусійних догм „учення" не тільки Сталіна, але й Маркса, Енгельса та Леніна і шукаючи „американського шляху до комунізму". Цей „проєкт резолюції" схвалила більшість п'ятиколонного комітету, але меншість, очолювана відомим Вільямом Фостером, виступила проти неї.

Тепер американські спостерігачі з деякою цікавістю очікують, що з того вийде. Совєтська преса виразно підтримує Фостера, обвинувачуючи інших в тому, що вони „допомагають Джанові Ф. Доллесові в поширюванні ідей, призначених на знищення світового комунізму". Інтересно тепер, хто буде горою: проєктодавці нової резолюції, яких в крайовому комітеті була більшість, чи опозиційна меншість?

Очевидно, що цей інтерес обмежений, бо всі ухвали тієї п'ятої колони завжди подиктовані зрадою, і зраду вони мають на меті. Якщо „проєкт резолюції" навіть був би схвалений, то головною його темою напевно не буде та „перевірка", про яку в ній говориться, а буде тільки намагання ввести в блуд публічну опінію та приховати за цим завжди одну й ту саму мету: зраду і шпигунство. А втім, комуністичні п'ятиколонники — майстри у веденні підривної роботи. Скільки то організацій із всілякими американськими патріотичними назвами виявлено вже і натавровано, як комуністичні прибудівки, які, з одного боку, прикривали зраду перед властями безпеки, а з другого — ловили в тенети зради всіляких легкодухів чи спантеличених підступними гаслами жертв. Тим то й запропоновану у вересні резолюцію можна і треба вважати не так шуканням „американського шляху до комунізму", як пошукуванням нового і в обставинах вигіднішого шляху до продовжування завжди тої самої зради.

Америка на цьому пізналась далеко швидше, ніж деякі інші вільні країни. Сьогодні комуністична п'ята колона в Америці, мала чисельно й ізольована самим же суспільством від загальнонаціонального життя, є нікчемним залишком і нікчемною пригадкою того великого міжнародного злочину, що його затіяла Москва на згубу людства. Але, хоч якою мізерною не була б ця колона в Америці, її не можна цілком легковажити, як не можна легковажити навіть найменшого заразливого струпа на хоч би і найздоровішому тілі. Для великих злочинів зради вистачить навіть одиниць, заплутаних у тенети тієї світової змови, яку веде Москва, і тієї великої зради, якою є комунізм.

ВІДКЛИКАННЯ ВІДВІДИН ТІТА

Президент-диктатор Юґославії, Йосиф Тіто, відкликав свої, заплянoвані на квітень цього року, відвідини в З'єдинених Державах, пояснивши, що спонукали його до цього теперішні „відносини й атмосфера в ЗДА". Очевидно, що під тими „відносинами й атмосферою" треба розуміти акцію, поведену кількома конґресменами й сенаторами, які збирали підписи під петицію до Президента, щоб він відкликав своє запрошення, вислане Тітові, і щоб Тіта не приймати у Вашинґтоні. Не треба навіть читати тексту тієї петиції, щоб знати її зміст: Тіто — старий комуніст, він на большевицький лад криваво розправлявся з усіми своїми політичними противниками земляками, розстрілявши навіть союзника західніх держав у боротьбі проти Гітлера, сербського генерала Міхайловіча; він ув'язнив кардинала Степінача і переслідує в Юґославії Католицьку Церкву; він недавно засудив на кількарічну в'язницю свого приятеля ,теж комуніста Мілана Джіласа, який мав відвагу критично озватися про хиби комуністичного режиму в Юґославії і дати пораду ввести деякі реформи в напрямку демократизації. Заявившись спершу за урядом Імре Надя, Тіто потім похвалив Москву за її криваве здавлення мадярського повстання ,назвавши масакру в Будапешті „меншим злом" від того „зла", що його нібн принесла б ліквідація взагалі комуністичного режиму й встановлення на Мадярщині зненавидженої Тітом капіталістичної системи.

Не треба висилюватись, щоб встановити причини, чому до Тіта слід ставитися, як до речника ворожої нам системи. Тому спонуки авторів тієї петиції і взагалі всіх противників приїзду Тіта до Америки зовсім ясні. Вони принципіяльної натури: не вдержувати ніяких зв'язків із комуністичним світом, а тим паче не створювати зовнішніх познак, начебто Америка затіснює свої зв'язки з будьким із того комуністичного світу. В даному випадку противники відвідин Тіта в Америці відкидали тезу, нібито можна ділити комуністів на „ліпших" і „гірших" і нібито доцільною була політика, наставлена на розколювання комуністичного світу. Сам Тіто, відкликуючи свою подорож до Вашинґтону, дав цим буцімто зрозуміти, що марні є всякі надії на відірвання його від солідарности з міжнародним комуністичним рухом, без уваги на його, так би мовити, внутрішньородинні суперечки з Москвою. За твердженням деяких американських коментаторів, Тіто рішив не приймати покищо запросин президента Айзенгавера не тільки тому, що холод чи явна опозиція американських громадських кол ображають його амбіцію, але й тому, що в такій подорожі Москва добачала б черговий акт його „відступництва". Не мати в Америці такого парадного прийняття, як його мають всі інші голови держав, і водночас наразити собі Москву — Тітові, видко, не виплачувалось. І тому він рішив почекати, може настане кращий час для подорожі до Вашинґтону.

Проте, ця справа дуже різнограння і можна розглядати її під різними аспектами. Вона теж дещо подібна до минулотижневої демонстрації, яку нюйоркський посадник Роберт Ф. Ваґнер проявив у відношенні до савді - арабського монарха Савда. Зараз потім, на своїй пресовій конференції в минулу середу президент Айзенгавер різко осудив поведінку посадника Ваґнера, не тільки, як доказ неввічливости супроти високих гостей ,що приїздять до ЗДА на запрошення їх президента чи уряду, але й як вузький не-державницький підхід. Мовляв, наради ведеться не тільки з тими, з ким немає розбіжностей думок, а й з тими, з ким саме є розбіжності. Лідер демократичної більшости в Сенаті Линдон Джансон також здискредитував свого однопартійця Ваґнера, схваливши в цілості приїзд короля Савда й висловившись ще за дальшими відвідинами державних мужів із Середнього Сходу. Гострі голоси критики на сторінках цілого ряду поважних американських часописів у зв'язку з виступом посадника Ваґнера зводили всі наведені ним речеві арґументи (диктаторський режим в Савді Арабії, невільництво, антикатолицьке і антижидівське становище Савда) до одного знаменника: бажання присднати собі голоси жидівських виборців, від яких залежить становище посадника міста Ню Йорку. Ті критичні голоси підкреслювали, що одна справа бути „політиканом", а інша — державним мужем, який зобов'язаний керуватися виключно критеріями інтересу держави, хоч би окремі засоби були немилі й непопулярні.

У зв'язку з цим на сторінках американської преси знялася дискусія на тему так званих непопулярних відвідин закордонних гостей. У цій дискусії заторкнено основне питання, чи запрошування закордоних гостей означає автоматично згоду для їхньої політики, чи тільки створення технічної можливости для обговорювання різних проблем. Вказується при цьому на деякі суперечності американської політики: мовляв, Президент і державний департамент не захотіли запросити кол. англійського прем'єра Антоні Ідена, коли той перебував на Джамейці, щоб не викликати враження, що цим Америка схвалює похід Англії проти Єгипту. Той самий підхід стосується у відношенні до комуністичного Китаю :не переговорювати з Чу Ен-ласм, щоб такі переговори самим своїм фактом не створювали омани визнання комуністичного режиму в Китаї. Отож, — кажуть американські коментатори, стосуючи таку засаду послідовно, не треба б дійсно запрошувати Тіта ,а може не треба було робити це й щодо Савда.

У відповіді на ці сумніви чуємо ствердження, що у щоденній практичній політиці трудно триматися цупко теоретичних засад, бо бувають такі складні ситуації, коли треба відступати від таких засад, а державна політика мусить бути гнучка. Кожний, мовляв, принципіяліст перестає ним бути в більшій чи меншій мірі з хвилиною ,коли стає безпосередньо відповідальний за долю держави і мусить вести політику негайно, щоденно, практично, беручи під увагу змінливість подій і щораз іншу коньюнктуру. Що стосується, напр., запрошення Тіта до Вашинґтону, то — чуємо — не можна так собі, з легкої руки відкидати концепцію, що Америка й інші країни вільного світу повинні підбадьорювати сателітні країни, щоб вони спротивлялись диктатові Москви, виходячи з засновку, що такий спротив в остаточному висліді таки послаблює міжнародний комунізм. Ціллю американської політики є бодай послабити, якщо не розірвати, великодержавницький моноліт комуністичного бльоку під проводом Москви, а тому Америка сприяє і націонал - комуністичному відосередньому рухові Тіта, Ґомулки і всіх їхніх можливих наслідувачів.

Це складна проблема, якої не можна розв'язати шаблоново. Лихо почалось від визнання СССР Америкою в 1933 р. Лихом було допущення СССР до співзасновників Об'єднаних Націй, лихом були і є всі співіснувальні омани та баламутства. Вони створили важку і надзвичайно складну ситуацію для керівників і виконавців закордонної політики ЗДА.

МАЛІ ВИБОРИ ВЕЛИКОГО ЗНАЧЕННЯ

Париж. — Наприкінці минулого року помер в Парижі відомий адвокат Жіно Альфієрі, що був депутатом парляменту від Першої Виборчої Округи (лівий берег Сени, що зве себе „трудящим берегом Парижу"). Вибори його наступника були розписані на січень і — згідно з французькою виборчою ординацією — відбулися в двох турах: 13 і 27 січня.

Від самого початку вважалися ці вибори пробою загальних настроїв Франції, яка рік тому перевела вибори і рік втримала той самий соціялістично-радикальний уряд Ґ. Молле. Але за рік багато чого сталося: і війна в Альжирі затягнулась, і суезька інтервенція провалилась, і Радикальна партія розкололась після виходу Мендес-Франса з уряду й створення ним власного крила тієї партії. А крім того — більше як половина населення Парижу складається з не-парижан, з представників усіх частин країни і тому їхні настрої, це — настрої сьогоднішньої Франції.

В обох турах голосування переміг Жюльєн Тардьє, далеко позаду залишивши своїх конкурентів, яких було багато. Його перемога настільки характеристична для французьких відносин, що слід поглянути на деякі цифри.

Тардьє, що репрезентує партію незалежних (вона хоче дійсно бути „партією безпартійних", але покищо близька до радикалів), отримав 170,953 голосів. Його комуністичний конкурент отримав всього 72,374 голоси, а конкурент з крайньої правиці, такий „популярний" в Америці Пужад — лише 19,906, після чого виявилось, що не має він за собою вже майже нікого, не має також відчуття ситуації, бо виставив свою кандидатуру в другій турі, коли перемога Тардьє була кожному ясна.

Коли подивитись на уклад голосів по політичних таборах, то побачимо дуже цікаву картину в порівнянні з виборами, які відбулися в цій окрузі рік тому.

Сама партія незалежних, в порівнянні з минулим роком, отримала голосів на 11% більше. Якщо вона, разом з МРП, мала минулого року 28% голосів, то тепер — разом з МРП і республіканським центром — має вже 55%. Минулого року лівиця взагалі мала 27%, а цього року — тільки 14%, що пояснюється упадком популярности Мендес-Франса, який дістав третину минулорічних голосів. Комуністи мали рік тому 26.3%, тепер — 23.1%. Пужад і крайня правиця мали минулого року 10%, тепер — тільки 6%.

Як бачимо, симпатії французького народу за рік пересунулись вбік центру і т. зв. поміркованих партій, що підтримують уряд і запевняють сучасний стан, не пориваючись на ґрунтовні реформи чи зміни, яких Франція не хоче, хоч кожен француз нарікає на сьогоднішні дні, а кожен політик заявляє, що „так далі бути не може..."

Для уряду це означає, що загальна опінія потверджує його політику і супроти Єгипту, і — головне — в Альжирі. Це також означає потвердження його політики в справі спільного ринку шести держав Европейського Об'єднання, а ця політика в засаді йде до такого ринку, але також без наміру ризикувати.

Комуністам дуже пошкодила Мадярщина. Як дивно це для незорієнтованого не звучало б, але французи мають величезне почуття респекту до леґальности. Пригадаймо собі, що під час війни всі французи були проти німецького окупанта, до якого тут існує просто органічна ненависть. Але коли англійці намірились перебрати французьку фльоту, щоб вона не служила Німеччині, а уряд Петена на це не погоджувався, то залога фльоти билась до останнього набою проти союзників. Ніяких симпатій до Петена не було, але Петен був на чолі леґального уряду.

Це почуття й було причиною глибокого зрушення байдужих до справ Сходу французів. Для них Надь був леґальним головою леґального уряду, і коли він виступив проти присутности совєтських частин на Мадярщині, то все повстання тим було для французів леґальне, а совєтська інтервенція чистим насильством і розбоєм. Інші арґументи ніколи французів не переконали б. І сьогодні різні бувші комуністи лають Москву, витягаючи проти неї тільки бандитизм на Мадярщині, а все інше вважаючи за спірні й дискусійні справи...

Правицю підірвала т. зв. справа генералів. Властиво не була це ніяка справа, а розголос їй зробили тільки комуністи, щоб сказати наскільки „реакційний" є сьогоднішній режим у Франції. Допомогли в цьому й праві на чолі з Пужадом, які з „справи" хотіли спекти собі печеню.

Кілька тижнів тому заарештовано з наказу міністра оборони й посаджено на місяць в твердиню генерала Жака Фора, що командував дивізією в Альжирі. Генерал Фор не мав найменшого наміру бунтуватися проти уряду, а тим менше — переводити революцію чи путч. Згаданий генерал мав тільки темперамент вояка-рубаки, і той темперамент довів його до гострих висловів не так проти уряду чи режиму, як проти того, що французи взагалі постарілись, ні за що мають армію і обов'язок військової служби, ніяк не плекають військового духа, а з того випливає загальна байдужість, проти якої й урядові важко боротись, і тому всякі військові операції ведуться не досить енерґійно, всяка військова акція ведеться без належного бажання закінчити її переможно.

Генерал Фор був знайомий з Пужадом, і Пужад навіть мав намір виставити його кандидатом у виборах. Створилось враження, що правиця є за військовий путч, а це для француза завжди пахне диктатурою, пахне обмеженнями, які приходять завжди, коли доводиться вибирати між маслом і гарматами, і... правиця на виборах провалилась.

Таким чином уряд Молле може похвалитися своєю стабільністю і потвердженням своєї політики загальним виявом настроїв. І це відповідає правді. Але... є різні „але", на які звертає увагу опозиція, зокрема опозиція прихильників Мендес - Франса, який є „на ножах" з соціялістами й радикалами, які не тільки його „зліквідували" в партії, але й не дали йому говорити на передвиборчому мітинґу, кинувши слізні петарди. Траплялись і при інших нагодах бійки та напади на прихильників Мендес-Франса, а між ними й на відомого героя летунської війни — Кльостермана, що є депутатом і добровільцем пішов до Альжиру.

Кльостерман твердить, що популярність уряду є згубна, бо сперта на непоінформованості загалу, що в Альжирі ллється кров за інтереси тамошніх поміщиків, до того ж та кров поглиблює прірву між альжирцями та французами і тим приведе до абсурду всяку перемогу, якби вона навіть була осягнена.

Моріс Дюверже на сторінках мендесівського „Експресу" твердить, що політика соціялістичного уряду Франції саме перешкоджає розіграти кризу в компартії, бо коли комуністи готові вийти з компартії, то ніяк не готові прийти до такої соціялістичної партії, яка веде реакційну політику. Він приходить до висновку, що Франція переживає гостру кризу „націоналізму", але націоналізму назадницького, що не дозволяє їй глянути в очі дійсності, а зокрема дійсності, яка постала на відтинку колоніяльних її народів, що пройшли певну еволюцію.

О. Д-вич

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВИЯСНЕННЯ В СПРАВІ НАРОДНОГО ФОНДУ

У ч. 19 „Свободи", за 29 січня ц. р. уміщено листа ВП п-ні Одарки Витвицької (Дітройт) у справі УНФонду. Оскільки питання, що їх ВШ. Авторка порушує у своєму листі, мають загальне значення та інтерес, вони вимагають деяких вияснень.

Передусім п-ні О. Витвицька ставить під сумнів витрату 1,500 долярів на Відзнаку для точних Платників Народного Фонду. На думку Ш. Авторки, — це „змарнований гріш".

Над цим питанням Екзекутива УККА спинялась не раз і, після всебічного його обмірковування, признала, що такий крок збоку УККА буде доцільний і справедливий.

Це, — так би мовити, — формальна сторінка справи, а суть така: точні платники — тепер відзначені особи — це дуже цінний елемент у системі УНФонду. Відзначених осіб, себто платників, що точно, протягом п'яти років, вплачували свій національний даток, маємо досі лише 4,000 осіб. Це — на 100 тисяч свідомих українців і на мільйон українців у Америці взагалі! Мусимо ствердити, що ніхто із цих точних платників ніколи ніякої нагороди не домагався і не жадав (бо почали вони платити ще до постанови про відзнаку), — але Екзекутива УККА уважала, що в інтересі справи, власне, продемонструвати перед широким суспільством, як мала б виглядати поважно трактована жертвенність на потреби загальнонаціонального значення: постійність і точність. Відзнаки і ґрамоти видавалися нагородженим особам переважно прилюдно, під час різних зборів, — і це мало своє пропаґандивне значення.

Щодо моменту фінансового — треба зазначити, що відзначені особи переважно вплатили за 5 років не по 50 долярів, а значно більше, бо було багато таких, що жертвували річно по 25 і 50 долярів, себто за 5 років — по 100 і 250 долярів. При такій жертвенності, уділення відзнаки, що, при масовім замовленню, коштує менше доляра, розуміється, є дуже скромною „компенсацією".

І, нарешті, певна частина відзначених осіб за одержану відзнаку навіть прислали „зворот" коштів на неї, — прислали по 1 дол., по 5 дол., а є й такі, що надіслали по 10 і 20 долярів!

Взагалі ж у цілій цій акції не можна недоцінювати моменту морального: це — ближчий і тісніший зв'язок з людьми, що ділом довели своє глибоке розуміння необхідности відповідальної національно - політичної праці в інтересі поневоленої Батьківщини, — люди, що були головною підставою УНФонду на початках і, треба сподіватись, також на майбутнє залишаться головною рушійною силою в наших визвольних змаганнях на еміґрації.

П-ні О. Витвицька звертає, далі, увагу на досить значні подорожні видатки. Але, на жаль, їх ніяк уникнути не можна, оскільки хочемо справді провадити широку політичну працю. Учасники цих подорожей (Сан Франсіско, Шикаґо, Вашинґтон, Женева і под.) дають свою працю і свій час — безплатно, отже — було б несправедливо тимагати від них, щоб вони, до того, ще й покривали кошти подорожі, тим більше, що для декого з них це цілком неможливо.

Щодо плянів праці УКК, оголошення яких, як справедливо зазначає Ш. Авторка листа, сприяло б заохоченню до сплати Національного Датку, то мусимо зазначити, що такі пляни не раз оголошувались, конкретно, — останній раз два місяці тому, при масовій розсилці брошур про працю УККА.

Нарешті, п-ні О. Витвицька підкреслює взагалі необхідність великої ощадности у витратах. Це вповні справедливо, але, власне, тут є „наше головне „вузьке місце", бо Екзекутиві УККА доводиться тільки те й робити, що „ощаджувати", відмовляючись часто від самих необхідних політичних акцій. Оце і є та властива наша — скажемо прямо! — траґедія, що ми, українці в Америці, маючи повну можливість широкої праці, не провадимо її, бо суспільність наша, в масі своїй, ухиляється від сплати національного датку, — отих 10 дол. річно, себто не повних 20 центів тижнево із свого 40 чи 50 дол. заробітку.

І про це доводиться і треба одверто і голосно говорити, — підкреслювати й попереджати, що оця легковажність у відношенні виконання свого національного обов'язку, оцей, — якийсь незрозумілий — упадок інтересу до громадських справ та загальне збайдужіння є великою перешкодою у наших загальних змаганнях допомогти Україні у її визвольній боротьбі.

Ю. Ревай,
директор канцелярії УКК

Ню Йорк, 29 січня 1957.

„Обурлива тяганина"

Під таким заголовком московська „Правда" з 25 січня ц. р. вмістила лист до редакції пенсіонерки Л. Осадчої з міста Миколаєва, який є яскравим доказом того, що совєтські журналісти, які „зорганізували" цього листа, зовсім утратили почуття здорового гумору. Ось в скороченні цей в листовній формі виражений вияв „високої соціялістичної свідомости" громадянки Осадчої:

„Втративши надію на те, що наші місцеві партійні організації розв'яжуть це просте питання, я звертаюсь по допомогу до „Правди". Річ ось у чому. Ми з чоловіком багато років прожили в прекрасному, комфортабельному двокімнатному мешканні розміром 43 кв. метри. Мій чоловік помер, і я залишилась сама. Зрозуміло, що таке велике мешкання мені вже непотрібне. Зваживши на те, що в Миколаєві є багато людей, які потребують мешкань, я стала просити, щоб мені дали одну кімнату з елементарними вигодами, а моє мешкання передали якійнебудь родині. Але уявіть собі, я ніяк не можу добитися, щоб мою просьбу вдовольнити. На схилі віку я змушена ходити по установах в ролі якоїсь настирливої прохачки. Не хочу переступати рамок чисто ділового листа і виписувати тут всі грубості, лайки, а іноді й погрози, яких допускалися супроти мене деякі службовці. Завідувач відділу листів обласної газети „Бузька Зоря" заявив мені: „Пишіть скільки хочете і куди хочете, але я цією справою займатись не буду". Тоді я вирішила написати до редакції „Правди" з просьбою допомогти мені..."

І хіба ж то не чудасії творяться в Совєтському Союзі, де громадяни мусять вдаватися аж до центральної преси, щоб допомогла їм заміняти „прекрасне, комфортабельне" мешкання на кімнату з елементарними вигодами?

П. П-ко

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ ПЕРЕД НОВИМ ЗАВДАННЯМ

(3)

III

Це саме можна сказати про діяльність Капелі в національних республіках СССР. Совєтський уряд всіляко обмежував діяльність Капелі в Україні, і при всякій нагоді висилав її в подорож по національних республіках — в пляні пропаґанди „дружби народів". У цих подорожах Капеля могла вільніше укладати свій репертуар, своїми виступами здобувала приязнь і симпатії народів СССР до українського народу, до нашої культури, пісні й музики. Концерти в столицях національних республік — Мінську (Білорусь), Тбілісі (Грузія), Баку (Азербайджан), по великих містах Кавказу, Середньої Азії, Дону й Кубані — в Грозному, Ташкенті, Ростові, Таганрозі, Краснодарі та багатьох інших містах — стали тріюмфом і святом української національної культури, нашої пісні й музики! Про силу враження від концертів Капелі свідчили численні рецензії й захоплюючі відгуки. А визначна народна артистка Азербайджану, співачка Тамара Ханулі демонстративно запровадила в свій репертуар українські пісні.

Своїми виступами по національних республіках СССР Капеля викликала враження, протилежне тому, що його хотіли керівники совєтської пропаґанди. І тому не дивно, що вслід за тріюмфом і славою потяглися за Капелею потаємні справи, до Капелі приставлено сексотів і політруків, почалися чистки й арешти серед її складу, репертуар Капелі ще гостріше почали контролювати пропаґандивні совєтські органи.

Але й пропаґандивний репертуар не міг приховати тої протилежної задумам політруків національної функції виступів Капелі, бо ж співала вона на свій голос і стиль, виплеканий довголітньою національною культурою і духовістю ,бо ж бандури її перегукувались з славною історичною минувшиною нашого народу. Від пісень про Сталіна і славословлення партії складалось парадоксальне враження, що то співає не Капеля, а ціла Україна, підвішена за ребро на гак, як той леґендарний Байда. Живий приклад з Капелею демонстрував облудність московської політики щодо культури „національної формою і соціялістичної змістом".

IV

Підсумовуючи 33-літню працю Капелі та накреслюючи пляни праці на майбутнє, творчий склад Капелі приходить до думки, що, в зв'язку з наявною міжнародною ситуацією — наказом часу стала потреба загального об'єднання та координації сил поневолених Москвою народів у боротьбі проти большевизму Члени Капелі глибоко переконані, що політичні середовища еміґрації поневолених Москвою народів стоять на цих позиціях і підтримають пляни Капелі в цьому напрямку. Успішна праця Капелі серед поневолених народів запевняє, що Капеля могла б відіграти колосальну ролю в справі творення єдиного фронту цих народів, зближення та співпраці їхніх політичних представників на еміґрації та єднання з цим фронтом вільних народів світу. З цього погляду стає питання про включення до репертуару Капелі пісень білоруських, польських, пісень балтійських і кавказьких народів, козацьких та інших. До програми мав би бути включений „Гимн поневолених народів", на текст і музику якого Капеля мала б проголосити відкритий конкурс у пресі не лише українській, а й поневолених народів, поєднаних спільною долею з українським народом.

Капеля, що здобула популярність далеко поза Україною й українцями на еміґрації, в довгожданий час визволення мусить стати одним з чинників зближення та єднання народів, що визволяються, у спільній їх боротьбі з большевизмом. Передумовою до здійснення таких завдань Капелі мав би стати випуск альбому платівок з піснями поневолених народів у виконанні Капелі, з обов'язковим включенням „Гимну поневолених народів". Це збудило б увагу до задумів Капелі також серед тих народів, скріплювало б їх зв'язок і дружбу з українцями й Україною, що в боротьбі проти большевизму відіграє вирішальну ролю.

Пляни й завдання поставлені життям перед Капелею — великі й почесні. Кращі співаки хорів Дітройту, розуміючи ці завдання, зголошуються до праці в Капелі. Товариство приятелів Капелі, що складається з впливових американців та українських діячів Дітройту, повністю підтримуючи пляни Капелі, почало працю, щоб допомогти їх здійснити. Ці пляни підтримують українські організації Дітройту. Чи прийдуть з своєю допомогою українці й їх організації з інших міст Америки й Канади!? Капеля чекає на підтримку всього українського громадянства!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Бостон, Масс.

Свято Державности.

Заходами Відділу УККА та при співпраці всіх громадян міста Бостону та околиць з успіхом відсвятковано 39-річчя проголошення Української Самостійної Соборної Держави.

Вже 21-го січня з'явилася делеґація українських провідників організацій, яку очолював голова Відд. УККА п. Володимир Тутка, в посадника міста Бостону п. Б. Гайнса, який прихильно прийняв членів делеґацій та довший час провадив з ними розмови, цікавився українською історією, та дуже був врадований даруном, різбленою касеткою, яку йому вручила українська делеґація. Після підписання декларації про проголошення, з нагоди 22-го січня Українського Дня в Бостоні, делеґати вручили йому український прапор, який вивішено негайно поруч з американським прапором на ратуші. Під час вивішення українського прапору зібрана численна група відспівала український Національний Гимн, що викликало зацікавлення з боку прохожих, які цікавились і розпитували про синьо-жовтий прапор та Україну.

Неділя 27-го січня 1957 р. пройшла під особливим враженням українців Бостону і околиць. Вже під час Богослужень в наших українських церквах: а саме в гр.-кат. Церкві в Бостоні, в українській кат. Церкві в Джемейка Плейн, Масс., та українській православній Церкві в Бостоні, були відмовлені місцевими парохами молитви, які перевели у Сенаті ЗДА Преосвященний Кир Амвросій, Екзарх Укр. Кат. Церкви в Стемфорді, та Високопреосвященний Іоан Теодорович, Митрополит Української Православної Церкви в ЗДА в Палаті Репрезентантів.

Після полудня о год. 4:30 в шкільній залі при численній участи українського громадянства свято почалось молитвою „Боже Великий Єдиний" у виконанні церковного мішаного хору укр. кат. церкви з Джемейка Плейн, Масс., під проводом диригентки пані Галини Гейр. По відспіванні амер. Національного Гимну вище згаданим хором, голова Відділу п. В. Тутка відкрив офіційну частину свята, при чому привітав всіх присутніх та короткою промовою з'ясував положення української визвольної справи, закликаючи присутніх до співпраці і єдности в допомозі визволення України.

Адвокатка панна Анна Чопик відчитала Проклямацію проголошення Українського Дня з нагоди 22-го січня, яку підписав губернатор стейту Массечусетс, дня 18-го січня 1957 р. Фостер Фуркало, Декларацію про проголошення Українського Дня посадником міста п. Б. Гайнсом та деякі привіти від представників амер. політичного і громадського життя. Вона виголосила коротку англ. мовою доповідь на тему визвольних змагань та сучасне положення під большевицьким окупантом українського народу.

З черги, по програмі свята, короткими промовами привітали присутніх слідуючі представники: представник міської ради Бостону п. Фолей, литовський консул п. Шальна та сенатор стейту Масс. п. Д. Поверс.

Знамениту доповідь українською мовою, присвячену на відзначення 39-річчя проголошення Української Самостійної Соборної Держави, виголосив учасник Визвольних Змагань д-р Дмитро Бречка, який своїм глибоким знанням тодішніх фактів та сучасного положення української справи, зацікавив всіх присутніх на залі слухачів.

В мистецькій частині свята треба вирізнити виступ нашого опер. співака п. М. Мінського, який своїм мистецьким виступом збагатив мистецьку частину нашого свята, виконавши в супроводі піяністки п. Юліяни Кохановської шість пісень, які за це нагородили його гучними оплесками. В дальшій точці мистецької частини свята виступав церковний хор під проводом п. Галини Гейр з укр. кат. церкви з Джемейки Плейн, виконавши чотири пісні. Виступав скрипак п. Гротович, були українські народні танки у виконанні В. Л. Безкровних і Н. Литвинів. Деклямацію „Пролог" — І. Франка — віддеклямувала п-ні Анна Ронюк. Молода піяністка М. Шараневич зі Сейлем, Масс. виконала на піяні „Українську Думку". „Україно несемо твій стяг" — Г. Ярославенка — віддеклямувала учениця Рамана Франківська.

Закриваючи свято п. Степан Сідлярчук подякував всім виконавцям та присутнім за їх численну участь. Закінчено свято відспіванням Національного Гимну: „Ще не вмерла Україна".

На маргінесі цього свята треба згадати, що воно відбулось в дуже гарному настрою та було добре зорганізоване, за що належиться прилюдна подяка п. В. Тутка, П. М. Кісіль, адвокатці панні А. Чопик, п. С. Сідлярчук, п. І. Заяць та іншим членам Екзекутиви нашого відділу.

І. К.,
секретар Від. УККА.

Гемтремк, Міш.

Коляда українським залишенцям.

Складати щедрі пожертви на різні благородні цілі з нагоди свят Різдва Христового було загально прийнято на українських землях. Цей гарний український звичай прийнявся і тут, на американській землі. Відділ УККА в Гемтремк вирішив цьогорічну коляду перевести під кличем: „Вся Коляда українським залишенцям в Европі".

Справа ця актуальна, бо в Европі залишились не сотки, а тисячі наших рідних братів, яким вже доля може й не усміхнеться кудись переселитись, бо це в більшості люди старші віком, до праці нездібні, а також і хворі. Дуже прикро чути і те, що українські науковці, які творять нашу наукову дійсність та дбають про розвиток української культури, находяться в дуже скрутному матеріяльному положенні. Наше громадянство про них майже забуло. А вони мусять перебувати в неопалених приміщеннях, позбавлені часом і найконечніших життєвих потреб.

Маючи це все на увазі, представники Відділу УККА в Гемтремк відвідали місцевих громадян, щоби всім платникам Національного Датку та прихильникамз УККА зложити найкращі побажання Веселих Різдвяних Свят та Щасливого Нового Року і при цій нагоді просити про добровільні датки на українських залишенців в Европі. Українське суспільство сердечно вітало представників УККА в своїх хатах, приймаючи їх старим українським звичаєм, та дуже радо віддало частинку свойого добробуту для наших знедолених братів за океаном.

Акція цьогорічної коляди увінчалась великим успіхом, бо принесла $412.50.

В. Т.

Йонґставн, О.

Січневі Роковини.

Цьогорічне святкування роковин Незалежности і Соборности Української Держави було започатковане торжественними сходинами представників нашої громади зі запрошеними мейорами міста Йонґставну та вісьмох сусідніх громад, які відбулися в понеділок, дня 14-го січня ц. р. під проводом голови місцевого Відділу УККА п. Ю. Присташа. На цих сходинах було коло 25 осіб а між ними був присутній також і о. В. Олійник, парох місцевої Української Православної Церкви з кількома членами свого церковного уряду.

Заступник голови святкового комітету п. М. Ярош представив присутнім ціль сходин, розповів про визвольні змагання українського народу, які тривають і донині, сказав, що українці в цілім вільнім світі а також і в ЗДА відзначують торжественно Роковини 22-го січня та попросив мейорів, щоб і вони відзначили той день в своїх громадах виданням відповідної проклямації та вивішенням українського національного прапору побіч американського прапору. Адвокат п. П. Гулик відчитав відтак текст наміченої проклямації, яку присутні мейори прийняли і на місці підписали. Пані: М. Ліщакова та Е. Черчова передали мейорам наші національні прапори.

Поодинокі моменти цих сходин були фотографовані для преси та телевізії та були висвітлені ще того самого дня місцевою телевізійною станцією. Місцевий часопис „Йонґставн Віндікейтер" помістив слідуючого дня довшу статтю про ці сходини та долучив до неї знимки.

В суботу, 26-го січня ц. р. влаштовано зустріч делеґата Централі УККА п. В. Душника з Ню Йорку, який приїхав з рефератом на нашу Академію, з редакторами вище згаданого місцевого часопису. Про цю зустріч та про наше свято була знову стаття у „Йонґставн Віндікейтор" з дня 27-го січня ц. р.

Академія з нагоди Січневих Роковин, яку влаштував місцевий Відділ УККА, відбулася у нас в неділю 27-го січня. Перед Академією відбулися в обох українських церквах торжественні відправи. В заступстві хворого голови Відділу УККА п. Ю. Присташа відкрив Академію д-р Р. Стахура а б. артистка Державного Театру в Києві п-і Валентина Стахурова відспівала Американський Гимн при фортепіяновім супроводі панни Орисі Штинь. Відтак парох місцевої української католицької церкви о. Л. Адамяк провів молитву, ту саму, яку кілька днів перед тим провів в Сенаті ЗДА Преосв. Кир Амвросій Сенишин, а чоловічий хор при осередку СУМА „Трембіта", під дириґентурою п. М. Штиня, відспівав пісню „Боже Великий, Єдиний". В програмі Академії були дальші виступи цього хору, який відспівав гарно в'язанку стрілецьких пісень М. Гайворонського та інші пісні при фортепіяновім акампаніяменті панни О. Штинь. Були і дві деклямації: б. театр. артистки п-і В. Стахурова виголосила з чуттям О. Олеся „Відродження країни", а п. Т. Горбачевський гарно віддеклямував вірш М. Зореславича „22 Січня".

Дуже добрий та актуальний святочний реферат виголосив англійською та українською мовою, гість з Ню Йорку п. ред. В. Душник, за що численна публіка подякувала йому довгими оплесками.

Радісними оплесками прийняли присутні також проклямацію мейора міста Йонґставну та вісьмох мейорів сусідніх громад та проклямацію нового губернатора стейту Огайо, Дост. О'Ніла, які відчитав п. М. Ярош. Академію закінчено відспіванням Українського Національного Гимну.

Про цю нашу Академію була довша згадка в „Йонґставн Віндікейтор" з дня 28-го січня ц. р.

Чистий дохід з Академії в сумі 150 дол. віділсано до Централі УККА на Народний Фонд. В цій сумі є зачислена також і сума 27.50, які зібрано на відправі в Українській Православній Церкві в Йонґставні.

Д-р Роман Стахура.

В Ґренд Репідс відзначено Січневі Роковини влаштуванням виставки українського народного мистецтва

Ґренд Рапідс, Миш. — місцевому Публічному Музею відбулося дня 26 січня ц. р., урочисте відкриття виставки українського народного мистецва, влаштованої для відзначення роковин української незалежности і соборности. Виставку влаштовано заходом пані Наталки Моррисон, доньки відомих американських діячів і власників багатої колекції творів українського народного е модерного мистецтва, панства Йосифа й Анастазії Кочанів з Джоліст в Ілліной. Виставка приміщена в двох великих кімнатах Музею і складається вона з експонатів із збірки п-ства Кочанів, виставлених у 21-ій вітрині. В понеділок дня 28 січня пані Анастазія Кочан із своєю донькою Наталкою Моррисон виступили у програмі місцевої телевізійної стації, показуючи і пояснюючи в інтервю з директором Публічного Музею деякі з кращих зразків українського народного мистецтва. Такий жи показ експонатів із виставки провела пані Наталка Моррисон в середу на телевізійній стації в середу 30 січня ц. р. Серед американської публіки виставка викликала велике зацікавлення і в неділю 27 січня в пополудневих годинах її відвідало понад 600 осіб. Виставка буде відкрита до 14 лютого і можливо продовжена до кінця лютого. На виставці показано крім вишивок і виробів з дерева та металу, (пістолі, порохівниці, пляшки, сідла, файки, свічники, деякі з них ще з-перед 300 років), теж зразки українського малярства е графіки, українські книжки, гроші і поштові марки. Виставки експонатів із збірок панства Кочанів відбулися вже минулими роками в Дітройті, в Шикаґо, Лос Анджелес, Сен Пол і востаннє на університетах Ллинойському й Індіяни. Місцева американська преса подала про виставку в Ґрент Рапідс дуже прихильні і вичерпні повідомлення.

Бравнелл домагається ухвалення закону про охорону громадянських прав

Вашинґтон. — Генеральний прокуратор Герберт Бравнелл зізнавав в Правничій Комісії Палати Репрезентантів і домагався, щоб Конґрес якнайшвидше ухвалив законопроєкт про охорону громадянських прав, який ще минулого року вніс був Айзенгавер, а тепер його поновив. Бравнелл сказав, що уряд не шукає поширення своїх прав на окремі стейти, тільки хоче мати можливість карати тих, які порушують закони. „Я гадаю, що 165 років досить на те, щоб вже раз ухвалити той законопроєкт", — казав Бравнелл. Головні пункти урядового законопроєкту для охорони громадянських прав такі: 1. Зорганізувати двопартійну комісію, яка мала б право вести слідство в справі тих, які порушили конституційні права громадян. 2. При департаменті справедливости мав би бути зорганізований окремий відділ, який займався б вирішуванням спорів, що виникли б внаслідок порушення громадянських прав. 3. Треба б запевнити право до голосування всім тим, яких тепер деколи його позбавляють з огляду на їхню расу.

З ПРИВОДУ ЗВІДОМЛЕННЯ ОУП „СЛОВО"

У звіті „Об'єднання Українських Письменників „Слово" уконституювалося" („Свобода", 1-го лютого 1957 р., ч. 22) помилково подано моє прізвище серед членів управи „Слова". В дійсності я є членом „Слова", але до управи не належу.

Д. Гуменна

Товариство Прихильників
УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ В НЮАРКУ

в неділю, 10-го лютого 1957 р.

після Служби Божої (коло 12-ої год.)
в Українській Православній церкві св. Тройці
315 Waverly St., — Newark, N. J.
буде відправлена

ПАНАХИДА

в треті роковини смерти сл. п. Президента У. Н. Р.

АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО

Т-во Прихильників УНР в Нюарку

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИ ООЧСУ І СУМА в НЮАРКУ

Повідомлення

Чергова лекція УНУ в Нюарку відбудеться

в суботу, 9-го лютого 1957 р.

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ (домівка СУМА)
при 180 Вільям Ст., в Нюарку
на тему:

Український Сучасний Нарис (Новеля)

яку виголосить
Проф. д-р КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ

•

в СУБОТУ, ДНЯ 16-го ЛЮТОГО ц. р.
матиме лекцію
Ред. БОГДАН КРАВЦІВ
на тему:

Сучасна українська поезія під Совєтами

На цій лекції можна буде оглянути виставлені твори розстріляних українських поетів московським окупантом.

Реєстрація: год. 6:45—7:15 — Лекції год. 7:15—9:00 точно

Управа УНУ

УВАГА! РАЧЕСТЕР, Н. Й.! УВАГА!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ
316 Відділ У. Н. Союзу в Рачестері
улаштовує

ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

VALENTINE DANCE

в СУБОТУ, 9-го ЛЮТОГО 1957, — у ВЛАСНІЙ ЗАЛІ
Початок о год. 8-ій вечора
Першорядна музика — перекуски і напитки
До участи запрошуємо всіх укр. громадян Рачестеру

Члени мають обов'язково взяти участь!

• **ПОВІДОМЛЕННЯ** •

Наук. Т-во ім. Шевченка в ЗДА
302-304 Вест 13 вул, Ню Йорк

В суботу 9-го лютого 1957,
год. 6 веч.
відбудеться

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

з такими доповіддями:

Д-р Іван Новосівський:
„Буковина на Мировій Конференції 1919 р."

Проф. Михайло Ждан:
„До питання про залежність Галицько-Волинської Руси від Золотої Орди".

Гостям раді.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
11½ Вест 26 вул., Ню Йорк.

В суботу, 9-го лютого 1957 р. о год. 7-ій вечором,

в приміщенні Академії, відбудеться засідання Історичної Секції на якому п. Іван Світ зробить доповідь: „Українські Духовні особи в Азії (Сибір, Далекий Схід, Хіни) в XVI-XIX с." Вхід вільний.

Керівництво Секції

У ВІВТОРОК, ДНЯ 12-го ЛЮТОГО 1957 р.
буде відправлена
в церкві св. Юра, при 7-ій вулиці в Ню Йорку
о год. 7:30 вечора

СЛУЖБА БОЖА

і

УРОЧИСТА ПАНАХИДА

за душу бл. п.

ОЛЬГИ БАСАРАБ

і жінок, що віддали своє життя за Україну.

Усі громадські установи й українське Громадянство до участи в цій урочистості запрошує —

Самостійний Золотий Хрест ім. Ольги Басараб

В суботу, 9-го лютого 1957 р., о год. 2-ій по пол.
на Радіопрограмі оо. Василіян
буде 10-хвилинна авдиція присвячена пам'яті
сл. п. ОЛЬГИ БАСАРАБ
і жінок, що віддали своє життя за Україну.

Пригадується Приятелям і Знайомим Покійного

бл. п. пл. сен. ПЕТРА ВОЛОДИМИРА РАКОЧОГО

нар. 8. червня 1911 р., пом. 26 грудня 1956 р., що

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

за спокій Його душі буде відправлена в Греко-кат. Церкві Св. Юра в Ню Йорку
дня 12-го ЛЮТОГО ц. р., о год. 11-ій.

В СУБОТУ, 9 ЛЮТОГО 1957 Р.

О ГОД. 7-ій ВЕЧОРОМ — в приміщенні
Українсько-Американського Горожанського Клюбу
ПІТТСБУРҐ-ПІВДЕНЬ, Па., при Bingham & 11th Sts.
відбудуться

ГРОМАДСЬКІ ЗБОРИ

на які
УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ
запрошує

1. Представників організацій — членів УККА міста Пітсбурґу, Па.
2. Представників Централі „Українська Народна Поміч"
3. Членів Крайової Ради УККА, (що перебувають в Пітсбурґу й околиці)
4. Платників Національного Датку міста Пітсбурґу, Па.

Представник УККА п. д-р Вікентій ШАНДОР, поінформує приявних про найбільше актуальні справи льокального і загально крайового значення.

Приявні будуть мати змогу співдіяти в позитивнім вирішенні порушених питань на добро загально української справи.

Дискусійний Політ. Клюб при 10 Відд. ОДВУ в Ню Йорку
з нагоди 40-ліття Української Центральної Ради.
улаштовує доповідь на тему:

„УКРАЇНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАДА ТА ЇЇ ПОЛІТИКА"

Доповідь виголосить бувший член Установчих Зборів і б. член Української Центральної Ради
п. І. БАЗЯК

В СУБОТУ 9-го ЛЮТОГО 1957 р.
в домівці ОДВУ, 20 Е. 8 вул. (St. Marks) в Ню Йорку,
на яку запрошується Українське Громадянство.
Початок о год. 7-ій вечора.

Управа

Український Спортовий Клюб „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ"
в Нюарку, Н. Дж.
запрошує все українське Громадянство на

Зимові СПОРТОВІ ВЕЧЕРНИЦІ

які відбудуться
В СУБОТУ, 16-го ЛЮТОГО 1957 р.
в залі „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ", 508 18th Ave, Newark, N. J.
Початок о год. 8:00 вечора
Оркестра Б. Гіряка — Багато несподіванок
Вступ $ 1.50
Окремих запрошень не висилається

УВАГА! — ПОТАКЕТ, СЕНТРАЛ ФОЛС, ПРОВІДЕНС, ВУНСАКЕТ И ОКОЛИЦІ — УВАГА!

Товариство ім. Івана Франка, 93 Відд. УНС в Сентрал Фолс
влаштовує

ЗАБАВУ з ТАНЦЯМИ

в суботу, 9-го лютого 1957 р.

в залі АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ
при 59 Сентрал стр. — Сентрал Фолс.
Початок о год. 7:30 вечором
Грає добірна оркестра
Всіх сердечно запрошуємо —

Управа 93 Відд. У.Н.С.

УВАГА! ПОВІДОМЛЕННЯ УВАГА!

ДО ШАНОВНИХ УРЯДНИКІВ І КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ МІСТА НЮ ЙОРКУ:

Відділи: 3, 5, 6, 8, 14, 25, 27, 37, 42, 46 64, 65, 66, 69, 70, 76, 97, 104, 117, 130, 133, 142, 152, 155, 157, 158, 160, 168, 170, 171, 182, 184, 194, 196, 200, 203, 204, 298, 306, 310, 315, 322, 325, 342, 359, 361, 371, 380, 393, 413, 435, 455, 457, 459, 485, 489, 490.

Прохаємо прибути на ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ, яких програма така:

1. ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ЗДВИГ та посвячення пам'ятника Тараса Шевченка, що відбудеться дня 16-го червня 1957 р. на „Союзівці".
2. ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ за приєднювання нових членів.

Наради в цих справах відбудуться

В П'ЯТНИЦЮ, ДНЯ 15-го ЛЮТОГО 1957 р. — о ГОД. 8:00 ВЕЧОРА

в УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ — 142 Друга Евеня, — Ню Йорк.
Присутність Представників з кожного Відділу конечна!

Головна Канцелярія У. Н. Союзу

ООЧСУ II, Т-во б. вояків УПА ім. ген. хор. Т. Чупринки, Осередок СУМА ім. ген. хор. Т. Чупринки, всі в Ню Йорку, при співучасті Організацій Визвольного Фронту
улаштовують

ТРАДИЦІЙНУ ПРОСФОРУ ТА ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ

що відбудеться в СУБОТУ, 16-го ЛЮТОГО 1957 р.
в залі ЦЕНТРАЛЬ ПЛАЗА, при 111 Друга Евеню в Н. Й.
Початок ПРОСФОРИ — о год. 7-ій вечором
Початок ЗАБАВИ о год. 10-ій вечором
В програмі: Трапеза, Концертова частина й багато несподіванок.
Першорядна оркестра Осередчука.

Квитки вступу по $3 включно із забавою, для дітей в супроводі родичів по $1.50 можна вчасніше набути в АРЦІ та в домівці ООЧСУ-СУМА при 123 2-га Евеню в Ню Йорку, щоденно о год. 7-9 вечором. — Вступ на забаву лише: $2.

До ласкавої участи запрошує членство Організацій Визвольного Фронту в Ню Йорку та Шановне Громадянство —

Комітет

УВАГА! НЮ ЙОРК, БРУКЛИН, БРОНКС, АСТОРІЯ И ОКОЛИЦЯ! **УВАГА!**

Неділя, 10-го лютого 1957
о годині 6:30 вечором.

ДОХІД
призначений на побудову пам'ятника Іванові Франкові в Ню Йорку.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ СВЯТКУВАННЯ РОКОВИН ІВАНА ФРАНКА — влаштовує

АКАДЕМІЮ — присвячену Іванові Франкові у сторіччя народин.

ПРОГРАМА: Проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, голова НТШ — промова. Арт. співак Ю. Богачевський — сольоспів, Український Театр в Америці під мист. керівн. Йосипа Гіряка; Хор „Думка" під дир. мгр. Л. Крушельницького й Злучені хори під дир. І. Соневицького.
Акомпаньямент: О. Дмитрів, Г. Придаткевич і Р. Стецура.

Заля Фешен Інституту
225 Вест 24. вулиця — Ню Йорк.

КВИТКИ ВСТУПУ
в ціні $1.00 $2.00 — і $0.50 для шкільної молоді
можна набути в українських книгарнях.

► Українці Великого Ню Йорку! Своєю масовою участю відзначім достойно сотні роковини Великого Каменяра ІВАНА ФРАНКА. ◄

Голова Торговельної Палати ЗДА пропонує зменшити бюджет на 5 більйонів долярів

Вашингтон. — Голова Торговельної Палати ЗДА Джан С. Колеман заявив, що запропонований президентом Айзенгавером федеральний бюджет в сумі 71,800,000,000 долярів можна без найменшої шкоди для оборони і внутрішніх потреб країни зменшити на 5 більйонів долярів. Колеман казав, що початкове вивчення бюджету світчить про те, що його можна зменшити на 3 більйони долярів „без шкоди для функціонування федерального уряду". Дальше вивчення бюджету виявить, що можна його зменшити ще на два більйони в пунктах видатків на допомогу закордонові і допомогу для фармерів. Ті ощадності можна зробити, коли б здійснили ощадностеві пропозиції Гуверової Комісії для Реорганізації Виконної Частини Уряду. Деякі федеральні видатки, на думку Колемана, мали б перейняти стейтові уряди та міські самоуправи.

7 південних стейтів прийняли закони для припинення об'єднання шкіл

Нешвіл, Теннесі. — Місячник „Південні Шкільні Вісті" надрукував статтю, в якій звертає увагу на те, що в останньому часі вже сьомий південний стейт ухвалив закон про переміщування учнів таким способом, щоб припинити об'єднання шкіл для білих і кольорових учнів. Тим сьомим стейтом був стейт Теннесі, який в січні прийняв закон про переміщування учнів до окремих шкіл на основі різних критерій, не згадуючи явно про расовий критерій, щоб не наразитися на закид „расових обмежень". Вже давніше подібні закони ухвалили такі південні стейти: Вірджінія, Алабама, Аркензо, Флорида, Луїзіяна і Північна Кароляйна. Федеральні Окружні Суди визнали ті закони в стейтах Вірджінії і в Північній Каролайні за „протиконституційні", і тому не важні.

Саймінґтон називає летунство основою нашої оборони

Вашингтон. — Голова окремої Сенатської Підкомісії для Справ Летунства демократичний сенатор Стюарт Саймінґтон промовляв на телевізії „Нешенел Бродкестінґ Компані" і заявив, що „це було б фантастично" думати, що вже незабаром керовані ракети заступлять літаки і що взагалі ракети зможуть вповні зайняти місце теперішніх бомбовиків та нищильників. Сенатор Саймінґтон твердить, що теперішній уряд недоцінює силу совєтського летунства і його керованих ракет. Совєти вже від довшого часу випробовують керовані ракети, а в цій країні такі проби відбуваються дуже рідко, бо продукція цієї найновішої зброї триває надто довго. Сенатор домагається, щоб ЗДА якнайшвидше розбудовували свою малу тактичну атомову зброю, щоб СССР не випередив нас в цій ділянці.

Алкорн закликає, щоб Республіканська партія була партією акції

Вашингтон. — Голова Крайового Республіканського Комітету Г. Мід Алкорн заявив, що Республіканська партія мусить бути „партією акції, а не реакції". Але він одночасно сказав, що є прихильником того, щоб в партії були різниці думок, бо якби в ній була одна тільки панівна опінія, тоді не можна б було притягати виборчі голоси під час виборів. Алкорн промовляв на телевізії „CBS" і заявив, що Айзенгавер дуже добре окреслив програму Республіканської партії, яка повинна бути „модерною Республіканською партією", що буде діяти ліберально, коли йде справа про відношення до людей, і консертативного, коли йде про господарку грішми. На думку Алкорна, його партія має притягальну силу для народностевих груп і для робітництва, і назвав Демократичну партію — „партією обмеженою, групою виключення".

Короткі Вістки

● **В Альжирі** в суботу минулого тижня на шостий день генерального страйку, згинуло коло 70 осіб в різних частинах краю внаслідок терористичних актів і саботажів збоку альжирських націоналістів та відплатної акції французької поліції.

● **В Токіо** дуже сердечні проводи влаштували Джонові М. Аллісонові, який був американським амбасадором в Японії від квітня 1953 року, а тепер призначений амбасадором ЗДА в Індонезії. З Японією зв'язаний Джон М. Аллісон 30 років. У 1927 році, скінчивши університет в Небраска, він прийняв був становище учителя англійської мови в японській середній школі в Одавара, і хоч в пізніших роках перебував на різних становищах в різних країнах, завжди вертався до Японії чи то як відвідувач, чи в різних місіях. Його знають, як одного з найбільших приятелів японського народу.

● **Нюйоркська Рада Рабінів** звернулася до президента Айзенгавера, щоб він запросив до Вашинґтону арабських і жидівських провідників, щоб мирним способом розв'язати непорозуміння на Середньому Сході. До цієї Ради належать 700 рабінів ортодоксів, консерватистів і реформованих.

ВСЯЧИНА

ЕЛЕКТРОНІЧНА КОНТРОЛЯ ВСІХ ЗАЛІЗНИЦЬ В ЗДА З ОДНОГО ЦЕНТРУ

Президент залізниці „Редінг" Джозеф А. Фішер промовляв на зборах Клюбу Інженерів в Филаделфії і заявив, що в майбутньому весь залізничий рух в цій країні буде контрольований із одного центру при допомозі електронічних приладів. Він сказав, що вже тепер існують основні елементи для такої контролі, бо промисловість вже тепер користає з технологічних винаходів та з наукового розвитку. Але він додав, що залізниці мусять мати відповідні прибутки, щоб могти конкурувати з іншими засобами комунікації.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВОЯК ДІСТАВ СТИГМИ

Італійський вояк Франческо Сантоні, родом із Сардинії, дістав під час військової служби дивні рани, а саме від якогось часу на його чолі під час сну виступав кривавий піт. Коли вояк будився вранці, піт зникав. Цим дивним явищем зацікавилися військові старшини і військовий лікар, одначе не вміли ні знайти пояснення цього дивного явища, ні подати його причини. На пропозицію військової комісії Франческа звільнено з війська.

Сам Франческо розказує, що приблизно рік тому він бачив появи Христа, який питався його, чи він, Франческо, готов за Христа терпіти. Він сказав: так. І з того часу на його чолі появлявся правильно щоночі кривавий піт. Цією появою зацікавилися теж церковні кола, які припускають, що Франческо є стиґматиком, тобто що на його тілі появляються рани, подібні до тих, що їх мав під час своїх страстей Христос. Ніякого офіційного рішення церковної влади в цій справі не було.

● **В Італії** за останній рік населення зросло на 250,000 осіб і становить тепер 48,323,000 осіб. Минулого року збудували в тій країні 112,000 мешкальних будинків.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БРИДЖПОРТ КОНН. — Т-во Українська Січ, Відд. 59 УНСоюзу повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу 9 лютого в УНДомі 517 Галет вул. о год. 7:30 веч. Будуть різні справи до вирішення, приєднювання нових членів до Т-ва і Союзу. Нову Управу затверджено на 1957 р.: В. Венгринович — пред., І. Шемберко — заст., В. Сливинський — кас., А. Папроцький — заст., М. Галькевич — секр., В. Бабій — заст. Контрольна Комісія: Н. Варій, М. Максимюк, К. Котило. Відвідувачі хворих: Н. Варій, В. Макійчик, П. Левкович. Тростіси: С. Левкович, Д. Постоловський. Збори відбуватимуться кожного місяця в другу суботу по першім. Адреса секретаря: Michael Halkewicz, 179 Cornwall St. Stratford, Conn.; Tel.: Bridgeport ED 79856. — Управа.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Відд. 114 повідомляє, що **Річні Загальні Збори** відбудуться в неділю 17 лютого ц. р. о год. 12 впол. в параф. залі Катедр. Собору св. Володимира при 2250 Вест Кортез вул На порядку: звіт членів уступаючої Управи, звіт Контрольної Комісії, вибір керівних органів на діловий 1957 рік. З огляду на важливість справ, приявність всіх членів обов'язкова. Якщо на визначений час не явиться, приписана Статутом, кількість членів, тоді Заг. Річ. Збори відбудуться на годину пізніше при всякій кількості приявних і будуть правосильними. — М. Нікольс Ткачук, голова, В. Вережан, секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Місячні збори Б-ва св. Василія, Відд. 161 відбудуться в суботу 9-го лютого о 7-ій год. веч. в залі УНС 600 Glenwood Ave. Присутність всіх членів побажана. — К. Кудрик, рек. секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 325, повідомляє членів, що чергові місячні збори відбудуться в суботу, 9-го лютого, о год. 8-ій веч. в Укр. Нар. Домі, 216-218 Гренд Стріт. Члени, яким неможливо прибути на збори, можуть вплатити свої вкладки кожного вечора в Укр. Нар. Домі, або вислати на адресу секретаря: William Chupa, 240 E. 6th St., New York, N. Y.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. П. Орлика, Відд. 27 повідомляє, що **Річні Збори** відбудуться в неділю 17 лютого ц. р. о год. 10 ранку в домівці ОбВУА при Белмонт Евеню 9. Порядок зборів: звідомлення членів Управи, дискусія, уділення абсолюторії, уступ. Управі, вибір нової Управи, внесення і запити. Проситься членів численно прибути на збори. — Управа.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського, Відд. 219 повідомляє своїх членів, що наступні місячні збори відбудуться в суботу, 9-го лютого ц. р., о год. 7-ій веч. в церковній залі, 675 South 19th St. Прохаємо усіх членів явитися на зборах, бо маємо важливі справи до полагодження. — Уряд.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва Зап. Січ, Відд. 371, відбудуться в п'ятницю 8 лютого 1957 р. о год. 8-ій веч. в Січовій залі. Прохається членів вирівняти свої вкладки за минулий рік. — І. Оверко, пред., П. Заболоцький, кас., Ю. Баранюк, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во Любов, Відд. 45 повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю 10-го лютого. Просимо всіх членів прийти, а особливо пригадуємо, щоб члени старались вирівняти свої залеглості в вкладках. — М. Дубас, предс., А. Гарасим, кас., М. Сеник, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. — Місячні збори Б-ва св. апп. Петра й Павла, Відд. 102 відбудуться в неділю, 10-го лютого, зараз по співаній Службі Божій в залі церковній 2280 W. 7th St. — М. Декан, предс., С. Косик, кас., М. Бобечко.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО. — Запорозька Січ, Відд. 251 буде мати місячні збори в неділю 10-го лютого 1957 р. зараз по співаній Службі Божій в церковній залі 2280 W. 7th St. — В. Козир, предс., Д. Шмаґала, секр.

КОТСВІЛ, ПА. — Т-во ім. Б. Хмельницького, Відд. 248 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 10-го лютого, зараз по співаній Службі Божій о год. 10:30 ранку. Є важливі справи до полагодження. Кожний член повинен прийти, бо в противному випадку підлягає карі після статуту. — М. Кобилянський, секр.

Посмертні Згадки

ГРИГОРІЙ КУЦОПИЙ, довголітній член УНСоюзу Відд. 352 в Честер, Па., помер 31-го січня 1957 р., несподівано в шпиталі, зараз по операції. Покійний один з Честерських піонерів, що організував Українське життя в Честер, працював на нар. ниві і був щирим жертводавцем на нар. цілі. До Америки приїхав в 1902 році зі села Дубляни коло Самбора. Похорон відбувся у вівторок, 5-го лютого з погреб- заведення до кат. Церкви св. Духа і на Іммюли Гарт цвинтар в Линвуд при численній своїй Родині, Членів Б-ва і Приятелів-сусідів. Залишив дружину Розалію, дві замужні дочки, 4 синів, 15 внуків і 5 правнуків. — В. Й. П.!

Д. Яворський, секр.

АННА КАНЮКА, членка Відд. 14 УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж., померла 10-го січня 1957 року. Покійна народилась 1906 р. в селі Маркова, Підгаєччина. Полишила у смутку чоловіка Євгена, сина Романа і дочку Ярославу. Похорон відбувся 14-го січня з Церкви св. Івана Хрестителя на кладовище Gate of Heaven. В. Їй П. — М. П. Отрок, секр.

ФРАНЯ ТОДОР (Михайлечко), довголітня членка УНС і Т-ва Любов, Відд. 45 у Филаделфії, Па., до яких належала 41 рік, померла 12-го січня 1957 р, полишивши в смутку чоловіка Івана, дочку Марію і сина Петра. Покійна була доброю громадянкою і примірною матірю. Похорон відбувся 16-го січня, при участи Родини і багато знайомих, на кладовище св. Марії у Фокс Чейс. — В. Їй П. — М. Сеник, секр.

ТАРЗАН, ч. 3813. Затягає в пастку.

Лаймі захихотів: — Ви не виглядаєте тепер так міцно прив'язаним, як без сумніву повинні бути. Чого ви хочете... може води?

— Ні, — спокійно відповів Тарзан. — Я хотів би, щоб ви відійшли до облавка. Мій біль минувся б, якби я не мусів нюхати ваше смердюче тіло!

Лаймі дозволив себе обдурити: — „Ти так, брудна свине?.. Я виріжу проклятий язик з твого рота!"